

Otázka: Typologie bytových a občanských staveb

Předmět: Pozemní stavitelství

Přidal(a): hanisdib

Typologie bytových a občanských staveb

- ČSN 734301

Základy typologie:

- **Typologie** - nauka o navrhování budov

Rozlišujeme:

- **obytné budovy** - rodinné domy
  - bytové domy
  - dočasné bydlení
- **objekty občanské vybavenosti** (školy, nemocnice, kina)
- **objekty průmyslové**
- **objekty zemědělské**
- **objekty speciální**

Názvosloví:

- **budova** - nadzemní budova převážně uzavřená obvodovými stěnami a střechou
- **obytná budova** - stavba určená pro trvalé bydlení, kde alespoň 2/3 podlahové plochy jsou byty
  - *dělí se:* bytové a rodinné domy
- **bytový dům** - stavba pro bydlení, kde převažuje funkce bydlení, 4 a více bytů se společným

hl. vstupem

- **rodinný dům** – stavba pro bydlení, kde více jak polovina podlahové plochy určená k bydlení, max 3 samostatné byty (2 nadzemní a 1 podzemní + podkroví)
- **byt** – soubor místností, které splňují požadavky na trvalé bydlení, obsahuje min 1 bytovou (obytnou) místnost + příslušenství

Základní faktory ovlivňující provozní a prostorové vztahy

- **Pohybový prostor** – ovlivněn rozměry člověka, který potřebuje při pohybu, při práci a v různých podmínkách (rozměry dveří a chodeb, průchozí šířky mezi řadami sedadel)
- **Pracovní prostor** – souvisí s rozměry ploch určené pro předměty a pomůcky pro určitou práci (stolní plochy, velikost kuch. linek 600·1200-1800)
- **Manipulační prostor** – nejvýrazněji se uplatňuje u sedadel, u pracovních a odkládacích ploch (postel 900·2000; židle 400·400; výška spol. stolu 500-620; psací stůl 760; kuch. linka 860)

Fyzikální vlastnosti prostoru

- **Osvětlení a barva světla** – v obytných místnostech musí být přirozené + umělé osvětlení
- **Větrání** – přirozené, umělé
- **Teplota a vlhkost vzduchu** – řídí se dle účelu místnosti
- **Zvuk** – snižovat hladinu, dobrá izolace a správné dispoziční řešení

Prostorové řešení bytu

Druhy bytu (dříve tzv. kategorie):

- 1) dle vybavenosti ... 1-5
- 2) dle velikosti 1-8
  - a) počet osob
  - b) počet obytných místností (POM)
- 3) dnes dle počtu obytných místností (POM), všeobecné požadavky:

- řešené bytu musí umožňovat přepravu předmětu o rozměrech 1800·600·1800 do všech místností
- jednotlivé místnosti musí umožňovat vybavení bytu zákl. nábytkem dle účelu
- hl vstupní dveře min. š. do **budovy 900, bytu 800**
- v RD nesmí být obytné m. a kuchyň přístupná přímo ze zádveří
- š. sch. ramene **BD 1100 RD 900**
- sklon sch. ramene **BD 35° , RD 41°** pokud nepřesáhne konstrukční výška 3000mm
- *místnosti bytu:*
  - a) **obytné** – obývací, pokoj, ložnice, jídelna
  - b) **pobytové** – pracovny, domácí kanceláře
  - c) **příslušenství** – kuchyně, předsiň, technická m.

Obytné místnosti

- min. plocha je **8m²** v případě, že je v bytě větší místnost o 16m²
- musí být přímo osvětlená a větratelná okny
- vytápěná s regulací
- BD RD
  - min s.v. 2,6m ≥2,5m
  - podkroví 2,55m ≥2,3m
  - zalomení 1300 1300
- přístup osob ≥ 1,6m
- nábytek ≥ 1,3m
- střešní okno 0,9-1,2m
  - podlahová plocha podkrovních m. - v. nad 2,3m musí být alespoň polovina místnosti
  - pod 1,3m se podl. plocha nezapočítává

OBÝVACÍ POKOJ

- zpravidla největší prostor bytu
- může být členěn na jiné plnicí fce
- min š je 3,30m

LOŽNICE A DĚTSKÝ POKOJ

- nesmí sloužit jako jediný průchod
- velikost pro 1 osobu 8m² pro 2 osoby 12m²
- min š. 1,95m 2,40m
- ložnice nemá sloužit jako spaní více jak dvou osob
- v ložnici počítat s dětskou postýlkou 0,6·1,2m (nepočítá se jako lůžko)

JÍDELNA

- výjimečně samostatná
- součást obyv. pokoje nebo kuchyně
- měla by mít přímý vstup z prostoru vaření

Příslušenství bytu

ZÁDVEŘÍ

- odložení svrchního šatstva a obuvy
- min š. 1100mm
- spojovací chodba 800
- podchodná v. 2100mm
- vhodné osvětlit okny

KUCHYŇ

- příprava pokrmů
- - >12m² .....obytná místnost
- druhy:
  - a) pracovní - min 5m²
  - b) kuchyň se stolováním 6-15m²
  - c) obytná kuchyň nahrazující obýv. pokoj - min 16 m²
  - d) obytná kuchyň nahrazující obýv. pokoj + 1 lůžko - min 16 m²
- vybavení:

- a) pracovní plocha
- b) dřez + odkládací plocha
- c) chladnička
- d) sporák
- e) nábytek na nádobí, kuchyňská linka

PROSTOR PRO USKLADNĚNÍ POTRAVIN

- spíž, komora nebo zabudovaná skříň
- nesmí umožňovat vznik plísní
- ideál - odvětrání bez přilehlého topení, komína, sporáku

PROSTOR PRO OSOBNÍ HYGIENU

- s.v. min 2,3m
- dveře min 700
- WC v koupelně - buď malý byt, nebo 2. záchod v bytě
- min vybavení koupelny - umyvadlo + sprcha (4m a více - 2 umyvadla)
- možnost instalace pračky

PROSTOR WC

nesmí být přístupný z kuchyně, jídelny a skladu potravin

- POM 3-4 .... WC samostatně + umývatko
- >5 .... 2 WC, jeden může být v koupelně

ÚKLIDOVÁ MÍSTNOST

- nemá být přístupná z obytné m.
- slouží jako uložení uklidových prostředků
- ideál výlevka

- může být spojen s technickou místností

Další prostory

- balkon, lodžie, terasy
- vhodné u každého bytu vyššího jak 2 podlaží
- nezřizovat u 10 a výše podlaží
- domácí práce, praní, sešení, komory, šatny

Provozní řešení bytu

- vstup
- zádveří
- koupelna, Wc, předsíň, kuchyň
- ložnice < > obývací pokoj
- dětský pokoj

Provozní řešení obytných budov

- vnitřní prostory budov se dělí:
  - a) vlastní užitné plochy- použít jádro a hlavní náplň objektu
  - b) prostory spojovací (komunikační)
  - c) prostory doplňkové

PROSTORY SPOJOVACÍ

1) Domovní komunikace

- OB (hl. komunikace) min š sch r 1100 mm
- přepravní břemeno 1,95·0,8·1,95
- (vedlejší komunikace) š sch r 1100mm
- přepravní břemeno 1,8·0,6·1,8
- podchodná v. 2,1m
- RD (hl. komunikace) min š sch r 900 mm

2) Hlavní vstup

- musí být zádveří .... vstupní dveře 900, do bytu 800
- schodiště - max sklon ramen:
  - a) bytový bez výtahu 33°
  - b) bytový s výtahem 35°
  - c) pomocné sch až 41° k.v. do 3 m
  - d) RD 35°
  - e) pomocné sch až 41° k.v. do 3 m

PROSTORY DOPLŇKOVÉ

BD

- schránky přístupné z venku
- prostor pro odkládání kol
- odstavné a parkovací plochy
- garáže
- kotelny
- sklady paliva

RD

- podobně jako bytový dům
- každý byt musí mít jedno garážové stání popř. odstavnou plochu
- garáž min 2,65·5,5m; dvojaráže 6·6m
- vrata 2,4·2,1m
- větrání min 150·150mm (ideál přísně větráno)

PROSTORY DOPLŇKOVÉ ZLEPŠUJÍCÍ BYDLENÍ

- kryté - *arkýř*
- nekryté - *terasy, balkony, zahrada*
- částečně kryté - *zavětrí, pergola, lodžie*

Umístění obytných budov do území

a) Orientace ke světovým stranám

- sever - *kuchyň, spíž, wc, vstup, schodiště, ateliéry*

- východ - ložnice, koupelna
- jihovýchod - dětské pokoje
- jihozápad - obývací pokoj
- prosluněný byt- min 1/3 podlahové plochy obytné m. na slunečnou stranu
- V, JV, J, JZ, Z
- ČSN 734301

b) Vzájemné odstupy budov

- 1) min 7m (4m pokud nejsou umístěna okna obytné m.)
  - 2) min 2m
  - 3) okna obytné m. min 2m od vozovky
- je dán uliční čarou (územní plán)
- BD 20m je-li průčelí okna obytné m. a 10m ostatní případy

c) umístění otvoru ve vnějších stěnách

d) Proslunění obytné místnosti

- obytná místnost je prosluněná tehdy:
- když půdorysný úhel slun. paprsku je min 25°
- výška slunce nad horizontem musí být min 5° a slun. paprsek musí dopadat na kritický bod, který je umístěn ve výšce 300mm nad parapetem a min 1200 nad podlahou po dobu min 90 minut v období od 1.3 do 21.6
- při návrhu otvoru v obytných místnostech musí být celková plocha oken větší jak 1/10 podlahové plochy a zároveň š otvoru min 900 mm, u střešních oken min 700mm
- na proslunění mají vliv i odstupy budov od sebe navzájem

e) přirozené větrání

- ideální je byt, který je příčně provětraný

Druhy obytných budov

RD

- + velká míra soukromí
- bezprostřední styk s přírodou ze všech stran
- vlastní dispoziční řešení
- možnost přístavby, rekonstrukce a adaptace
- vyšší údržba a náklady
- vyšší náklady na provoz
- daň z nemovitosti a pozemku

vyšší pořizovací cena

- rozdělení dle podlaží:

- 1) jednopodlažní (bugalov)
- 2) jednopodlažní s podkrovím
- 3) dvoupodlažní
- 4) podsklepený
- 5) částečně podsklepený

- urbanistické typy RD:

a) izolované

- využití všech světových stran
- nejčastější kontakt s přírodou
- zajištění soukromí (možnost pomocí zahradních úprav)
- ekonomické náklady - největší - pořizovací a udržovací

b) dvojdomek

- hospodárnější ve využití pozemku a inženýrských sítí
- pro umístění oken 3 sv. s.
- menší soukromí

c) řadové domy

- dobře využívají pozemek
- ekonomické, přímé větrání
- k dispozici jen 2 sv. s.
- orientace V,Z
- problém bývá s prosluněním
- domek musí mít vlastní vstup z veřejné komunikace
- není příčný vstup na zahrádku

d)řetězové

- přechod mezi řadovými domy a dvojdomy
- domy se spojovacími krčky, kde je umístěna garáž nebo dílna
- možnost průchodu na zahradu přes garáž
- orientace V, Z

e) domy ve dvojnásobné řadě

- velmi ekonomické
- nevýhoda: malá hloubka zastavění

- není možnost příčného provětrání
- orientace na 1 sv. s.
- malý pozemek
- přístupné komunikace ze 2 stran

f) čtyř domy

- ekonomické, ale mají nestejnou hodnotu kvůli orientaci k jednotlivých domů vzhledem k sv. stranám
- přístupová komunikace z více stran

g) atriové

- obytné místnosti obrácené do vnitřní zahrady, okna do ulice málo (podružné místnosti)
- bezprostřední spojení s přírodou
- izolace vůči sousedům (atrium zajišťuje soukromí)
- většinou jednopodlažní

i) terasové

- realizují se ve svažitém terénu usupováním jednotlivých podlaží
- ustupující podlaží vytváří terasu

Druhy obytných budov

BD

- podle dispozičního řešení a seskupení bytu v domě:

- a) schodišťové
- b) chodbové
- c) pavlačové
- d) sendvičové
- e) mezonetové

a) schodišťové

- byty jsou přístupné ze sch. podesty nebo mezipodesty
- vhodný pro velké a střední byty (většinou 2-3 byty na podlaží)
- omezený počet bytu na podlaží
- orientace V, Z
- sch. u průčelní zdi nebo uprostřed oběktu

b) chodbové

- byty jsou přístupné ze společné chodby uprostřed domu
- okna jen do jednoho průčelí
- omezení orientace vůči sv. stranám
- malé byty bez příčného provětrání
- příslušenství uvnitř objektu, nucená ventilace
- konstrukční řešení - podélný třítrakt

c) pavlačové

- byty přístupné z chodby umístěné na dvorní průčelí domu
- obytné m. situovány uprostřed domu, příslušenství k pavlači

d) sendvičové

- kombinace chodbového a schodišťového
- většinou každé 2. nebo 3. chodbové
- dlouhé domy

e) mezonetové domy

- zvláštní druh sendvičového domu
- byt rozdělen do 2 podlaží
- schodiště je umístěno uvnitř bytu
- lze výrazně oddělit klidovou část od provozní

- dle tvaru:

- a) bodové
- b) věžové
- c) deskové
- d) terasové

a) bodové

- volně stojící izolované domy
- tvar nízkého hranolu
- obvykle 4 podlaží

b) věžové

- izolované většinou sch.
- větší počet podlaží - min. 5

- většinou dominanta zástavby

c) deskové

- dlouhé chodbové domy
- pavlačové nebo sendvičové
- délka až 20m

d) terasové (pyramidové)

- tvořené ustupováním kce od přízemí k vyšším podlažím
- objekt je situován v rovině

podle formy bydlení

- **s rodinnými byty** : RD, BD
- **svobodárny** - ubytovny, internáty, VŠ koleje
- většinou společné kuchyňky popř. prádelny a jedná se o ubytování jednotlivců nebo páru bez trvalého bydliště
- **kolektivní** - kromě bydlení mají navíc začleněné složky občanské vybavenosti
- většinou chodbové domy s RB
- **domy s pečovatelskou službou** - navrženy s ohledem na starší lidi, bezbariérové včetně místnosti pečovatelské služby a ordinace lékaře
- klidné lokality (dvoupodlažní) pokud vyšší > rampy
- ústřední vytápění a el. sporáky

Vztah konstrukčního řešení a dispozice

Stěnový systém podélný - vhodný pro chodbové, pavlačové, sendvičové byty (nižší zástavba)

příčný - variabilita bytu omezena příčnými nosnými stěnami

sch. domy - vyšší zástavba

Skeletový systém - umožňuje největší volnost při řešení dispozice

podélný - nižší zástavba

příčný - vyšší zástavba

Typologie občanských staveb

- urbanismus řeší prostorové a provozní vztahy OB (navrhování měst a obcí, členění sídlištních útvarů)

- z urbanistického hlediska dělíme území na : obytná území

průmyslové zony

rekreační plochy

doprava

zeleň

- bytová zástvaba nemůže zajistit standartní bydlení, proto dělíme stavby na obytná území :

stavby pro bydlení

stavby občanského vybavení

stavby pro techn. vybavení a rekreaci (kotelny, hřiště)

stavby pro dopravu (silnice, chodníky, zastávky)

Obytná území

- sídliště se člení na menší organizační útvary:

obytná skupina - nejmenší organizační útvar

fce - a) obslužná (doprava)

b) hospodářská (obchod)

- bydlení pro 1000-1800 lidí

obytný okrsek - skládá se z několika obytných skupin

- základní organizační útvar sídliště

- má základní občanské vybavení (obchod, ZŠ, MŠ)

- bydlení pro 3000 lidí

obytná čtvrť - ucelená část města

- skládá se z několik okrsků

- obsahuje některé složky vyššího obč. vybavení (nemocnice, kina, stadiony)

- bydlení pro 15 000 - 60 000 lidí

Stavby občanského vybavení

- nejsou určeny k trvalému bydlení (mají společenské fce)

- hlavní dělení: **základní občanská vybavenost** - slouží k denním potřebám obyvatelstva

vyšší občanská vybavenost

- dle účelu: stavby pro výchovu a školství..... ZŠ, SŠ, VŠ

vědu, kulturu..... kina, divadla, muzea

zdravotnictví..... nemocnice, polikliniky

obchod a veřejné stravování

služby..... kadeřnictví

ubytování..... hotely, penziony

sport

dopravu..... garáže, parkoviště

administrativní..... úřady, banky

ostatní.... hasičská zbrojnice

-vnitřní prostory občanské budovy (všeobecně): **užitné prostory**- hl. prostory dle char. stavby

vstupní a komunikační

vstupní: vnější - *zavětrání, myrkýza, veranda*

vnější - *zádveří, vestibul*

- fce zádveří: tepelněizolační

proud teplého vzduchu (turniketové)

čištění obuvy

částečný vestibul, pokladna, informace

vyrovnávání vnějších rozdílů

Komunikační: vertikální- výtah, schodiště, rampa, eskalátory

- chodby a schodiště vytvářejí komunikační uzly

- umísťují se v docházkové a únikové vzdálenosti 30m

- v chodbách lze snížit výšku pro vedení instalací

Doplňkové: a) sociálně-hygienické - šatna, WC, koupelny, umyvárny

b) ostatní - osušovací chodby

Pomocné: sklady potravin, garáže, kotelny, strojovny vzduchotechniky, prostory pro čištění a údržbu

Stavby základního občanského vybavení

- úzce souvisí s bytem

- stavby pro denní potřeby

- spolurozhodující jsou docházkové vzdálenosti dětí a dospělých

- rozsah závisí na velikosti a počtu ale také na složení obtného okrsku

- umísťují se také do 1. nebo 2. podlaží BD

- zahrnují se jesle, MŠ, ZŠ, zdravotní střediska, prodejna potravin

JESLE

- zdravotnické zařízení

- péče pod dohledem zdravotnických pracovníků

- děti od 3 mšsíců až po 4 roky

- dělení do 4 skupin: kojenci mladší a starší (max 15 ve skupině)

batolata mladší a starší (max 20 ve skupině)

-pro skupinu se řeší tzv. samostatný soubor místností

- 3m² na batole
- zvláštní místa - mléčná kuchyně pro kojence
- izolace
- umístění v zelených plochách v centru obytného okrsku
- 4 velikosti - pro 20, 35, 55, 70 dětí
- ideální pavilonový systém
- pozemek oplocený
- denní místnost J, JV

MATEŘSKÁ ŠKOLA

- děti od 3 do 6 let
- zřezují se pro všestranný rozvoj dětí předškolního věku
- denní, týdenní nebo nepřetržitý provoz
- organizační jednotka - třída - mladší děti 15-20 ve skupině starší děti max 30
- velikost MŠ dle počtu dětí
- venkovní pozemek 30 m² na dítě
- vnitřní herní plocha 3 m² na dítě
- každá třída by měla mít :   pracovnu
hernu (ložnici)
sklad hraček a lehátek
šatnu
hygienické místnosti ..... 5 dětí > 1 umyvadlo
WC bez kabinek
- ideál pavilonový systém
- budova umístěna ve zdravém prostředí v centru spádového okrsku
- docházková vzdálenost 15 minut
- hřiště a zahrada součást MŠ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

- děti od 6 do 15 let
- povinná školní docházka
- poskytuje základní výchovnou péči (vzdělání)

- velikost školy určená počtem obyvatel
  - budují se ve velikostech 9, 12, 16, 20 tříd (1 třída = 30 žáků)
  - části školy – učebny, dílny, tělovýchova (hřiště, tělocvična), administrativa, šatny (průchozí), WC a umývárny, stravování, mimotřídní výchova (družina), byt školníka
  - provoz školy řešen tak, aby se jednotlivé části nerušily
  - dispoziční řešení: monoblok
pavilon
sdružené pavilony (mohou tvořit dvůr)
  - základní konstrukční údaje:
učebny	6·8,8m	s.v. 3,3m	J, JV	plocha 1,5 m ² /žáka
odborné učebny				plocha 1,75 m ² /žáka
chodba	š. 1,5m			
hyg. zařízení			1 WC/ 20 dívek/ 80 chlapců	
1 pisoár/ 20 chlapců				
pro personál samostatné WC				
přímé větrání a osvětlení				
kabinety				
tělocvična		s.v. 6m		
posilovna, nářadovna, WC, umývárna, šatny				
administrativa – ředitelna, sborovna, sekretariát a ekonom				
místnost pro úklid, sprcha, WC, šatna, sklad				

Středisko občanského vybavení obytného okrsku (nižší)

- prodejna se samoobsluhou, jídelna se samoobsluhou
- základní služby obyvatelstva
- umístit tak, aby docházkové vzdálenosti byly rovnoměrné ze všech obytných domů a stanic MHD
- většinou samostatné zástavby
- obecné zásady: - přístup a příjezd pro návštěvníky (roptýlové plochy před vstupem, bezbariérový vstup, parkoviště, parkoviště pro zaměstnance a zásobování)
- dispozičně oddělený provozu – špinavé, hlučné části
- namáhavá manipulace v přízemí
- vlastní hygienické zařízení
- konstrukční systém – skelet

PRODEJNA SE SAMOBSLUHOU

- požadavky uvádí stavební zákon
- zajišťuje v krsku prodej zboží základní poptávky (potravin, drogerie, papírnictví, základní zboží)

JÍDELNA SE SAMOBSLUHOU

- stravování v jídelně, prodej hotových jídel, potravin a nápojů, podávání občerstvení a společenský život ve večních hodinách

Stavby vyššího občanského vybavení

- význam: **místní** – pošta, zdravotní středisko, nákupní centra, kino
- celostátní** – hlavní a velká města – ministerstva, senát, ambasády
- podle prostorového konstrukčního vybavení:
  - 1) vícepodlažní** – administrativní budovy, nemocnice, hotely, školy
    - nosná kce – ocelový, železobetonový skelet
    - horizontální a vertikální provoz
  - 2) velkoprostorové b.** – sportovní haly, výstavní pavilony, shromažďovací sály
    - limitující je kce střechy umožňující překlenutí prostoru bez mezilehlé podpory až 100m
    - železobetonové skořepiny, lomenice, rámové, obloukové klenby
    - převažuje horizontální provoz
    - nutno řešit problémy s vytápěním, větráním a osvětlením
  - 3) kombinované vícepodlažní budovy se sálovými prostory**
    - vícepodlažní skelet + velký sálový prostor
    - tyto budovy bývají dispozičně, provozně prostorově velmi složité
    - velké nároky na umístění a řešení okolí
  - 4) nezakryté nebo polozakryté stavby**
    - sportovní stadiony, hřiště, koupaliště, letní kina
    - využívají členění terénu, převládají výkopové a sadové práce
    - stavby polozakryté – železobetonové, ocel tribuny

ADMINISTRATIVNÍ BUDOVY

- variabilní prostor – přemístitelné příčky
- v podélném směru je prostor dělitelný v určitém rozměrovém modulu 1800mm
- v příčném směru jsou rozměry místnosti závislé na počtu pracovišť umístěných vedle sebe směrem od okenní stěny (2-3 pracoviště) hlavní trakt 5,4-6m
- světlo musí dopadat vždy z levé strany
- dispoziční uspořádání pracoviště: buňkový systém, velkoprostorové kanceláře (pracoviště oddělené pouze vzájemným odstupem, nábytkem)
- nároky na estetiku a hygienu práce
- kce: vícepodlažní skelet, stěnové systémy (třítrakt)

Zdravotnické stavby

NEMOCNICE

- pavilonový způsob výstavby nebo monoblok
- většinou výšková budova + nízké budovy s vyšetřovacími a laboratorními složkami
- ve zvláštních oběktech je infekční oddělení
- řešení pracovišť vychází ze studii provozu a potřebného vybavení

OKRESNÍ NEMOCNICE

- min 4 lůžkové oddělení
- ošetrovací jednotka samostatné provozní celky o 25, 30 , 35 lůžkách

POLIKLINIKA

- zpravidla 10 odborných oddělení

LÉKÁRNA

- prodejna, skladovací, provozní a k míchání léků

Hotely

- 3 odlišné provozny: ubytování, stravování, zázemí (administrativa)

Ubytovací část

- pokoje s příslušenstvím
- prostory pro denní pobyt hostů
- místnosti a zařízení pro služby hostů ve vertikální, horizontální komunikaci

Stravovací část

- restaurace, kavárny, vinárny, bufety
- slouží pro ubytované hosty i veřejnost
- výrobní, provozní, skladovací zařízení
- sociální zařízení pro zaměstnance

Administrativa

- zařízení pro vedení hotelu pro provoz a údržbu

- dispozice - výšková zástavba (lůžková část) + nízká zástavba (stínovací, společenské a hospodářské části hotelu)
- kce - skelet
- ubytovací část - panel

- dle velikosti: a) malé 10-100 lůžek
b) střední 101-250 lůžek
c) velké > 250 lůžek
- dle úrovně služeb: (podle hvězdiček)

HOTEL *

- nejnižší kategorie
- málo služeb, ale je levný

HOTEL **

- ekonomická třída

HOTEL ***

- střední třída
- lepší vybavení pokojů
- některé s se sprchami

HOTEL ****

- první třída
- každý pokoj WC + sprcha

HOTEL *****

-luxus

- dle funkce:

HOTELY – ubytování, stravování + další služby

HOTELY GARNI – ubytování + jednoduché stravování

MOTEL – pro motoristy

BOTEL – na lodi, která kotví v přístavu

TURISTICKÉ A SPORTOVNÍ UBYTOVÁNÍ – jednoduché ubytování

- pokoj 5-10 osob
- sociální zařízení
- cenově výhodné

HOSTEL – pro studenty a mládež

HOTEL FORMULE – jednoduché, na přespání

HOSTELY typu APARTMÁN – více místností (sociální zařízení a kuchyň)

HOSTELY typu TERMINÁL – hotely u letiště (spozděné lety)

Divadla

- části:

a) hledištní část – vstupy, šatny diváků, hlediště, společenské prostory, WC

b) jevištní část – orchestřiště, provozíště, med. zařízení, sklady, zkušebny, dílny, šatny herců

c) administrativa – vedení divadla a předprodej vstupenek

- požadavky: – včasné a bezpečné vyprazdňování budovy
- dobrá viditelnost
- slyšitelnost
- větrání
- vytápění
- osvětlení

Kina

- obdobně jako u divadla
- technické podmínky promítlání odrazu a reprodukci zvuku
- bezpečnost diváků
- určuje norma ČSN 735251

Kulturní domy

- kulturní a společenské zařízení universálního typu
- může obsahovat: divadlo, kino, hudební část s koncertní síní, klubovnu, společenskou část (přednáškový sál, taneční zábavy) knihovny, dílny (výtvarná a zájmová činnost), výstavy, hospodu, kavárnu, restauraci, administrativu, sležební byty

Sportovní zástavby

- prostory pro sportovce
- sportovní plochy + příslušenství
- prostory pro diváky
- vstupy a WC
- dobrá viditelnost
- administrativa

Parkoviště

- nutné ke všem občanským stavbám
- počet míst je dán normou
- stání je rovné nebo šikmé
- navrhuje se na rovných plochách (parkovací domy)

Bezbariérové stavby

- vyhláška č. 398 z roku 2009 sb
- novostavba občanské vybavenosti musí mít bezbariérový přístup do všech podlaží užívané veřejnosti
- u dokončených staveb doinstalovat zvedací plošiny
- také u staveb dopravních a obytných (v bytovém domě min 1 bezbariérový byt)
- typy staveb pro osoby :
- 1) Pohybově postižené a) těžce (vozik)

- b) lehce (berle)
- 2) Sluchově postižené a) neslyšící
b) nedoslýchavé
- 3) Zrakově postižené a) nevidomé
b) slabězrací

Základní požadavky na stavbu pro pohybově postižené

- rozměry vozíku : 1200·700 mm

- manipulační prostor: otočné o 360 - 1,8·1,8m
180° - 1,4·1,8m
90° - při nacouvání 1,4·1,4m
při čelním 1,8·1,4m

RAMPY

- většinou výškový rozdíl mezi veřejnou komunikací a objektem
- podélný sklon max 1:16
- min šířka 1,3m
- rampa ukončena dojezdem min délky 1,2m
- delší rampa jak 9m musí být odpočívadlo o min délce 1,5m
- protiskluzový povrch
- zábradlí výšky 900mm, dobré je i v 750mm + vodící lišta 300mm nad povrchem po obou stranách

VSTUP DO OBJEKTU

- před vstupem do objektu musí být vodorovná plocha min 1500/1500 při otevírání dveří dovnitř objektu a 1500/2000 při otevírání ven
- dveře min 900mm
- dolní část nerozbitný mat do výšky 400mm
- dveře z 2 stran musí být madlo ve výšce 800-900mm
- klika max 1100mm
- bez prahu
- max 20mm- výškový rozdíl

VÝTAHY A ZVEDACÍ PLOŠINY

- volná plocha před nástupem do výtahu nebo na plošinu
- klec výtahu min šířka 1500mm, hloubka 1400mm
- dveře výtahu posuvné

- bezpečnostní prvky výtahu v dosahu vozíčkáře

Min průchod dveřmi

- 1 proud vozík - 900mm
- vozík + vozík - 1800mm

CHODBY

- protiskluzová podlaha
- ochranná lišta ve výšce 300mm od podlahy
- min šířka pro vozík - 1200mm (nestačí pokud zahýbá o 90-140°)
- vozík + chodec - 1500mm
- vozík + vozík - 1800 mm

ZÁDVEŘÍ

- u občanské vybavenosti musí být 1800·1200mm
- u RD 1200-1500·1900mm

BYT

- všechny prostory musí umožňovat otáčení vozíku o 360° (1500·1500)
- dveře v bytě min 800 (lépe 900) bez prahů (u vstupních max 20mm)
- okna min jedno musí mít pákový uzávěr ve výšce 1100mm

OBYTNÉ MÍSTNOSTI - přístup k veškerému vybavení tak, aby vozíčkář dosáhl

WC (občanská vybavenost)

- min 1WC přístupné s vozíkem
- min půdorysný rozměr - rekonstrukce 1400·1400mm
- novostavba 1600·1800mm
- dveře otevíravé ven
- horní hrana WC mísy 500mm
- madlo z obou stran (madlo v prostoru sklápěcí)
- musí mít umyvadlo a sklápěcí zrcadlo

KOUPELNY

- musí se dostat ke všem předmětům
- páková baterie
- volný prostor pod umyvadlem
- sprchový kout 1400·1400mm
- sklopné sedátko - výška 500mm

- vana - horní hrana výšky 500mm + madlo
- přístup vozíku k vaně
- musí být i WC

KUCHYŇ

- bezbariérová linka, podlahy protiskluzové

PARKOVÁNÍ

GARÁŽ - min 3,5·5m